

Gemeente Brummen

Zaaknummer : Z081531
Onderwerp : **Nota van beantwoording zienswijzen omgevingsvergunning “Zonnepark
Zilverbeek, te Hall”**

Algemeen

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) heeft de ontwerp omgevingsvergunning “Zonnepark Zilverbeek, te Hall” met de daarop betrekking hebbende stukken, met ingang van woensdag 4 september 2024 voor de duur van zes weken voor een ieder ter inzage gelegen, met de mogelijkheid zienswijzen in te dienen.

Voor de volledigheid wordt hier vermeld, dat de volledige zienswijzen, zoals deze zijn ingediend, zijn betrokken bij het opstellen van de reactienota. Op de zienswijzen die betrekking hebben op de ontwerp omgevingsvergunning wordt hieronder inhoudelijk ingegaan. De zienswijzen zijn in samengevatte vorm weergegeven.

Behandeling zienswijzen

Formele aspecten: Van de volgende indiener is met betrekking tot de omgevingsvergunning zienswijze ontvangen:

Indiener 1: Documentnummer D445820 ontvangen op 15 oktober 2024.

De door indiener ingediende zienswijze is binnen de gestelde termijn binnengekomen, zodat zij tijdig is ingediend.

Overeenkomstig artikel 3.30, tweede lid jo. artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening is op de voorbereiding van de omgevingsvergunning afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, met dien verstande dat zienswijzen omtrent het ontwerp door een ieder naar voren kunnen worden gebracht. Een beoordeling van belanghebbendheid is om die reden niet aan de orde.

Inhoudelijke behandeling

Nr.	Samenvatting zienswijze	Reactie	Aanpassing
1	Indiener 1, D445820		
A.	Indiener stelt dat de plaatsing van zonneparken op landbouw- of natuurgronden geen voorkeur heeft en wordt afgeraden. Volgens indiener stelt de Nationale Omgevingsvisie dat plaatsing van zonneparken op landbouwgrond en natuurgrond zoveel mogelijk beperkt moet blijven. De voorkeursvolgorde voor de plaatsing van zonnepanelen is: 1. daken en gevels; 2. onbenutte terreinen in bebouwd gebied; 3. waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten en wegbermen; 4. landbouw- en natuurgronden.	Met voorliggend initiatief wordt de voorkeursvolgorde zon gehanteerd. Het voorgenomen plan voldoet aan de aanscherping vanuit de kamerbrief van minister De Jonge. We verwijzen hierbij naar de tekst in de Ruimtelijke Onderbouwing op blz 23-25 “Voorkeursvolgorde zon” waarin wordt uitgelegd dat de voorkeursvolgorde zon niet ‘volgtijdelijk’, maar wel ‘volgordelijk’ is. Hier wordt aangetoond dat zon op land nodig is naast de 3 eerdere treden om de klimaatdoelstellingen te halen. Daarnaast heeft voor de ontwikkeling uitgebreid overleg plaatsgevonden tussen de GAZO, gemeente Brummen, Gelders Genootschap en provincie Gelderland. Ook heeft er een participatietraject plaatsgevonden – al voor de inwerkingtreding van de omgevingswet -, bestaande uit participatiebijeenkomsten (inloopavonden) en keukentafelgesprekken met directe omwonenden. De feedback die vanuit het participatietraject is ontvangen, is verwerkt in het ontwerp van het zonnepark.	Geen
B.	Indiener stelt dat de Nationale Omgevingsvisie in 2023 is verankerd in afspraken tussen het Rijk, de Provincies, de Gemeenten en de Waterschappen. Gezien de schaarse ruimte zijn zonneparken op landbouw- en natuurgronden niet langer toegestaan. Enkele uitzonderingen worden toegestaan. Volgens indiener heeft die uitzondering reeds plaatsgevonden (30 hectare zonnepanelen langs de Lendeweg).	Met voorliggend initiatief wordt de voorkeursvolgorde zon gehanteerd. Naast het reeds gerealiseerde zonnepark van 30 MWp zijn er nog meer grondgebonden zonneparken nodig om aan de klimaatdoelstellingen te voldoen.	Geen

C.	Indiener is van mening dat het gaat om structurele uitbreiding, wat in strijd is met de gemaakte afspraken. Indiener stelt dat in de gemeente voldoende alternatieve hectaren voorhanden zijn, die hoger in de voorkeursvolgorde staan. Daarbij geeft indiener als voorbeelden de industriële daken en parkeerterreinen van de papierfabrieken en aan de Brummenseweg. Daarbij benoemt indiener de noodlijdende situatie van de Eerbeekse papierfabrieken met de vraag hoeveel zonnepanelen de gemeente nodig heeft om in de toekomst, met herziene energievraag, energieneutraal te worden.	Met voorliggend initiatief wordt de voorkeursvolgorde zon gehanteerd. Idem antwoord bij vraag 1. Zon op land is nodig om de klimaatdoelstellingen te halen, naast andere initiatieven in de gemeente. Daarnaast is de verwachting dat industrieën, kantoren en huishoudens steeds meer elektriciteit gaan gebruiken waardoor de vraag naar duurzame stroom alleen maar zal groeien.	Geen
D.	Indiener is van mening dat de ecologische waarden niet verenigbaar zijn met een zonnepark, zeker niet als de voor de bouw ontgraven wordt. Daarbij benoemt indiener de lemige beekerdgronden en kwel als voorbeelden. Lemige beekerdgronden bieden zowel agrarisch veel meerwaarde, als potentie voor natuurontwikkeling. De agrarische meerwaarde ligt in hoge productiviteit door een sterk vochtleverend vermogen in droge tijden, mét goede mogelijkheden voor drainage. Daarnaast bieden lemige zandgronden de natuurlijke habitat van zeldzame of bedreigde plantsoorten. Die bieden op hun beurt weer habitat aan soms nog meer bedreigde diersoorten. De locatie wordt bovendien gekenmerkt door kwel uit de Veluwe, waarop orchideeën spontaan tot ontwikkeling kunnen komen.	We begrijpen de gestelde vragen wat betreft inrichting van de natuurzone. Inderdaad bevinden we ons in de kwelzone vanuit de Veluwe, in een gebied met deels leemarme podzolgronden en deels leemrijke beekerdgronden. Hierop speelt het plan gedetailleerd in. De inrichting van de noordelijke natuurzone is bedoeld als versterking van het huidige gebied Loenensche Hooilanden, en daarmee van de Gelderse ecologische verbindingszone EVZ-22. De inrichtingsmaatregelen zijn daarom ook afgeleid van dit natuurgebied. De natuurzone Loenensche Hooilanden zijn aangelegd in de jaren 2005/6, door graven van een nieuwe beek, deels afplaggen van de bovengrond en verwerken in enkele hogere delen. Precies deze maatregelen wilt initiatiefnemer. De voorstellen zijn opgesteld op basis van een locatieonderzoek, van onder andere de maaiveldhoogtes, het bodemprofiel, bodemchemie, de huidige vegetatie en de bodemfauna (vrijwel afwezig). Dit voorstel is vervolgens afgestemd en geoptimaliseerd met de ecologen van	Geen

		Waterschap Vallei en Veluwe. Voor de definitieve uitwerking en het uitvoeringsplan zullen wij deze in detail afstemmen met de beheerder van de Loenensche Hooilanden, Natuurmonumenten, en hierbij maximaal inspelen op de specifieke lokale situatie. Deze afstemming heeft nog niet kunnen plaatsvinden, maar zal gebeuren na definitieve vergunningverlening. Hierbij verwijzen we ook naar puntentelling Groene Ontwikkelingszone Provincie Gelderland, een meetbare en objectieve methode om de effecten maar ook de positieve impact te bepalen. Deze methode geeft een netto positief resultaat van dit project, ten opzichte van de zwaar bemeste maisakker. Naast deze positieve impact tijdens de operationele fase van het zonnepark, de komende 30 jaar, zal de grond na beëindiging van het zonnepark weer geschikt zijn voor landbouw. Het noordelijk deel, een langgerekte zone langs de Zilvense Broekbeek van 2,5 ha, zal daarbij overigens permanente natuur blijven	
E.	Indiener is van mening dat de perspectieven voor ecologische ontwikkeling bij het zonnepark onvoldoende in kaart zijn gebracht. Indiener is van mening dat aan de geschetste ecologische meerwaarde van bloem- of kruidenrijk grasland, geen ecochemisch onderzoek ten grondslag ligt. Daarbij benoemt indiener de ecochemisch funeste combinatie van jaarronde vochtvoorziening en hoge fosfaatrijksdom, waardoor de kans op kruidenrijk grasland nihil is.	De perspectieven voor natuurontwikkeling zijn grotendeels gebaseerd op het bestaande gebied Loenense Hooilanden, ten noorden van de Zilvense broekbeek. Deze potenties zijn onderbouwd door bodemprofielen en bodemchemische analyse uitgevoerd in opdracht van WUR in het kader van GAZO. Het beheer, inclusief een uitmijnenbeheer, afplaggen en vervolgens verschrallingsbeheer in de eerste jaren, zal worden gevoerd om negatieve effecten	Geen

		(pitrus) te voorkomen of overkomen. Deze vegetatieontwikkeling zal worden gemonitord, wat gebruikt wordt als input voor beheerbeslissingen. Deze proces- en beheerafspraken zijn vastgelegd in het inrichtingsplan en daarmee geborgd in de vergunning.	
F.	Indiener is van mening dat het perspectief op ecologische ontwikkeling bij beheer van verschraling ongunstig is, gezien de natuurlijke lage calciumvoorraden van de beekeerdgronden langs de Veluwebeken. Indiener is van mening dat de verwachting voor natuurontwikkeling met verschraling zeer slecht is. Bij de hoge fosfaatwaarden leidt een beheer van verschraling vooral tot uitputting van overige waardevolle nutriënten in de bodem. Dit zal leiden tot dominantie van grassen, waarbij geen sprake meer zal zijn van kruidenrijk- of bloemrijk grasland.	Deze stelling zou betekenen dat fosfaatverrijkte gronden nooit kunnen worden verbeterd door uitmijning of verschraling. Door bij uitmijning en verschraling juist mineralen als kalium toe te voegen kan het beschreven negatieve effect voorkomen worden. In de gedetailleerde uitwerking van de natuurmaatregelen zal dit nader worden gespecificeerd, eveneens weer in samenspraak met de beheerders van de Loenense Hooilanden. Bij de inrichting zal tevens nadrukkelijk gebruik worden gemaakt van lokaal kruidenrijk maaisel. Mede hiermee zal een dominantie van woekersoorten worden voorkomen.	Geen
G.	Indiener is van mening dat de aanwezige mais meer waarde biedt voor de fauna in de omgeving. De bemesting van de maisakker leidt tot hoge biomassa van regenwormen in de bodem, waar verschillende soorten van profiteren. In al deze opzichten heeft het te verwachten grasland met dominantie van gestreepte witbol een geringere ecologische waarde dan een maisakker, zeker bij het voorgestelde matig extensieve maaibeleid van verschrallingsbeheer.	Voorafgaand aan de planvorming zijn een aantal basale onderzoeken uitgevoerd, waaronder wormentellingen, als indicatie van de bodemfauna. Hieruit is gebleken dat waarschijnlijk door overmatig toepassen van drijfmest het maïsveld voor het grootste deel geen enkele (0) regenwormen of andere zichtbare bodemfauna bevatte. Alleen langs de noordelijke rand bij de beek was enige bodemfauna aanwezig. Hieruit kan geconcludeerd worden dat naast een enkele korte periode wanneer oogstafval op het terrein ligt, deze akkers geen betekenis hebben als foerageergebied voor dassen.	Geen

		Daarnaast is in het plan op verschillende manieren positieve invulling gegeven aan de habitateisen voor de das. Zo is het zonnepark opgebouwd met drie zonnevlakken, gescheiden door brede groene corridors. Bovendien zijn de hekwerken rond de vlakken passeerbaar gemaakt door onderdoorgangen. In de vlakken zijn de tussenpaden begroeid en deels verbreed, worden door schapen begraaasd en incidenteel met ruwe mest verrijkt. Ook het deel van het zonnepark buiten de vlakken en buiten de afgeplagde zone wordt op deze manier opgewaardeerd tot 'kwaliteitsnatuurgrasland' en als zodanig beheerd. Bovendien wordt hier een heuvel opgeworpen die als 'bijburcht' kan worden gebruikt door de lokale dassenpopulatie. De provinciale rekenmethode wat betreft de Das toont aan dat deze gezamenlijke maatregelen inderdaad een netto positief effect op het dassenhabitat hebben.	
H.	Indiener is van mening dat een ander verwachtingspatroon dan bovenstaande, een grondige ecologische onderbouwing nodig heeft, met expliciete aandacht voor de ecochemie van de bodem van de percelen. Deze onderbouwing mist in het plan voor zonnepark Zilverbeek.	Zie alle antwoorden hierboven.	Geen